

D E C I Z I E

04 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Nicolae Clima

Judecătorii:

Ala Cobăneanu, Ghenadie Nicolaev,

Nadejda Toma și Sveatoslav Moldovan

examinînd recursul declarat de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Comitetului Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia, intervenient accesoriu Direcția Principală Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 28 octombrie 2014, prin care s-a admis apelul declarat de Comitetul Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Comrat din 05 august 2014 și s-a emis o nouă hotărîre de respingere a acțiunii

c o n s t a ț ă

La 03 februarie 2014 Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comitetului Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia cu privire la contestarea actului administrativ (f. d. 1-3).

În motivarea acțiunii Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a menționat că la 07 octombrie 2013 Comitetul Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia a adoptat hotărîrea nr. 14/15.1 prin care a alocat suma de 100 000 lei din fondul de rezervă pentru finanțarea Direcției Principale Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia, cu restabilirea ulterioară în fondul de rezervă a sumei alocate.

Actul administrativ menționat contravine prevederilor legale, deoarece formarea și folosirea mijloacelor fondului de rezervă a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia este reglementată de Legea Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia nr. 11 din 09 aprilie 2013 privind fondul de rezervă, care în art. 7 prevede că toate regulamentele privind folosirea mijloacelor fondului de rezervă pe anii 2008-2012 sunt abrogate.

Articolul 2 aceeași Lege prevede că fondul de rezervă se formează anual de către Adunarea Populară a Găgăuziei în bugetul Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia și este destinat pentru finanțarea cheltuielilor excepționale, care nu sunt prevăzute în buget și țin de competența organelor Administrației Publice Centrale.

Cazurile în care mijloacele fondului de rezervă pot fi folosite sunt specificate în art. 3 alin. (1) Legea Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia nr. 11 din 09 aprilie 2013 privind fondul de rezervă, în textul căruia nu este prevăzută posibilitatea alocării mijloacelor bănești pentru finanțarea subdiviziunilor structurale ale Comitetului Executiv.

La 02 ianuarie 2014 a depus cerere prealabilă, solicitînd anularea hotărîrii Comitetului Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013.

Prin răspunsul din 17 ianuarie 2014 Comitetul Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia a refuzat să anuleze actul administrativ, menționând că suma alocată a fost restabilită în fondul de rezervă.

Cere Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat anularea hotărârii nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013 cu privire la repartizarea surselor financiare.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat din 17 martie 2014 în proces a fost antrenată în calitate de intervenient accesoriu Direcția Principală Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia (f. d. 42 verso).

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 05 august 2014 acțiunea a fost admisă (f. d. 70; 73-74).

S-a anulat hotărârea Comitetului Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013 cu privire la repartizarea surselor financiare ca fiind ilegală.

Prima instanță a motivat hotărârea că actul administrativ contestat - hotărârea Comitetului Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013 este emisă cu încălcarea Legii Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia nr. 11 din 09 aprilie 2013 privind fondul de rezervă și nu a fost publicată în Buletinul Oficial „Expres-Kanon”.

Prin procura din 07 aprilie 2014 Neddealco Oxana a fost împuternicită de Comitetul Executiv al Găgăuziei să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată, cu dreptul de a contesta hotărârea judecătorească, etc. (f. d. 78).

La 03 septembrie 2014 reprezentantul Neddealco Oxana a declarat apel în interesele Comitetului Executiv al Găgăuziei împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat din 05 august 2014 (f. d. 76-77).

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 28 octombrie 2014 apelul a fost admis (f. d. 96-100).

S-a casat hotărârea Judecătoriei Comrat din 05 august 2014 și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Instanța de apel a motivat decizia că prima instanță eronat a concluzionat că actul administrativ a fost emis cu încălcarea legii.

Hotărârea Comitetului Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013 este emisă cu respectarea competenței, Comitetul Executiv al Găgăuziei este gestionarul fondului de rezervă, iar Legea Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia nr. 11 din 09 aprilie 2013 privind fondul de rezervă nu prevede coordonarea alocării surselor financiare cu alte organe.

Alocarea sumei de 100 000 lei Direcției Principale Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia a fost dictată de o situație imprevizibilă, iar suma respectivă a fost restituită la 18 noiembrie 2013 în fondul de rezervă.

Acțiunea actului administrativ a încetat în legătură cu executarea integrală a acestuia, publicarea lui nu era necesară deoarece avea caracter de serviciu și la data depunerii cererii de chemare în judecată obiectul acțiunii deja lipsea.

La 22 noiembrie 2014 Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 28 octombrie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a menționat că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material.

Curtea de Apel Comrat eronat a constatat inexistența obiectului acțiunii în contencios administrativ, iar alocarea surselor financiare din fondul de rezervă nicidecum nu era dictată de apariția unei situații excepționale.

Comitetul Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia nu a executat hotărîrea Adunării Populare a Găgăuziei din 12 martie 2013, în care este indicat că Direcția Relații Externe și Administrație Publică a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia va începe activitatea după ce Comitetul Executiv al Găgăuziei va adopta sursa de finanțare a acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința expedită la 23 ianuarie 2015 Comitetul Executiv al Găgăuziei a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 28 ianuarie 2015 a considerat recursul admisibil, fără a prejudicia fondul.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificînd în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificînd argumentele invocate de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de Comitetul Executiv al Găgăuziei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei Curții de Apel Comrat din 28 octombrie 2014 și menținerea hotărîrii Judecătoriei Comrat din 05 august 2014 din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia la 28 octombrie 2014 (f. d. 95-96).

Prin urmare, recursul declarat de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat la 21 noiembrie 2014 împotriva deciziei din 28 octombrie 2014 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărîrea Adunării Populare a Găgăuziei nr. 54-VII/V din 12 martie 2013 s-a stabilit structura Comitetului Executiv al Găgăuziei și în pct. 2 s-a statuat că Direcția Principală Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia va începe activitatea după ce Comitetul Executiv al Găgăuziei va determina sursa de finanțare a acesteia, iar Adunarea Populară a Găgăuziei va adopta modificările corespunzătoare în Legea bugetului Găgăuziei (f. d. 21).

La 07 octombrie 2013 Comitetul Executiv al Găgăuziei prin hotărîrea nr. 14/15.1 a alocat Direcției Principale Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia din fondul de rezervă suma de 100 000 lei, cu restabilirea ulterioară a acesteia în fondul de rezervă (f. d. 20).

Prin nota Procuraturii raionului Comrat nr. 1925 din 11 decembrie 2013, urmare a examinării adresării președintelui Adunării Generale a Găgăuziei despre verificarea procedurii de alocare a surselor financiare, s-a solicitat Oficiului Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat să verifice legalitatea hotărîrii Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013 și să o conteste ca fiind ilegală (f. d. 6).

Prin notificarea din 02 aprilie 2014 Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a solicitat Comitetului Executiv al Găgăuziei anularea hotărârii nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013, pe motiv că aceasta contravine legii (f. d. 4-5).

Prin răspunsul din 17 ianuarie 2014 Comitetul Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia a refuzat să anuleze actul administrativ, menționând că suma alocată a fost restabilită în fondul de rezervă (f. d. 8).

La 03 februarie 2014 Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus prezenta cerere de chemare în judecată (f. d. 1-3).

Instanțele judecătorești au adoptat hotărârile menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel neîntemeiat a respins acțiunea, iar prima instanță a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi.

Articolul 2 aceeași Lege prevede că autoritate publică este orice structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printr-un act administrativ normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Conform art. 7 și 12 alin. (3) lit. b) Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) nr. 344-XIII din 23 decembrie 1994, cu modificările și completările ulterioare, autoritatea reprezentativă a Găgăuziei este Adunarea Populară, investită cu dreptul de a adopta acte normative, în limitele competenței sale.

De competența Adunării Populare ține participarea la promovarea politicii interne și externe a Republicii Moldova în problemele care privesc interesele Găgăuziei.

Din sensul normelor de drept citate rezultă că organul suprem al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia este Adunarea Populară a Găgăuziei.

Prin urmare, actele adoptate de Adunarea Populară a Găgăuziei sunt obligatorii pentru organele subordonate acesteia și urmează a fi executate.

Din materialele dosarului rezultă că la 12 martie 2013 Adunarea Populară a Găgăuziei a adoptat hotărârea nr. 54-VII/V, prin care s-a stabilit structura Comitetului Executiv al Găgăuziei, iar în pct. 2 al acestei hotărâri s-a statuat că Direcția Principală Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia își poate începe activitatea după ce Comitetul Executiv al Găgăuziei va determina sursa de finanțare a acesteia și Adunarea Populară a Găgăuziei va adopta modificările corespunzătoare în Legea bugetului Găgăuziei (f. d. 21).

Contrar acestei hotărâri, fără ca Comitetul Executiv al Găgăuziei să determine sursa de finanțare a Direcției Principale Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia, iar Adunarea Populară a Găgăuziei să adopte modificările corespunzătoare în Legea bugetului Găgăuziei, Comitetul Executiv al Găgăuziei a alocat prin hotărârea nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013 suma de 100 000 lei din fondul de rezervă pentru finanțarea Direcției Principale Relații Externe și Administrație Publică Locală.

Prin urmare, hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013 este contrară hotărârii Adunării Populare a Găgăuziei nr. 54-VII/V din 12 martie 2013, care condiționează începerea activității Direcției Principale Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia de determinarea de către Comitetul Executiv al Găgăuziei a sursei de finanțare a acesteia și de adoptarea de către Adunarea Populară a Găgăuziei a modificărilor corespunzătoare în Legea bugetului Găgăuziei.

În aceste circumstanțe, instanța de apel eronat și contrar art. 2 și 3 alin. (1) lit. a) Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a concluzionat că la momentul adresării în judecată nu a existat obiectul controlului judecătoresc.

Judecătoria Comrat corect a anulat hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 14/15.1 din 07 octombrie 2013 privind alocarea sumei de 100 000 lei din fondul de rezervă pentru finanțarea Direcției Principale Relații Externe și Administrație Publică Locală, motiv pentru care soluția primei instanțe urmează a fi menținută.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Judecătoria Comrat a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și a emis o hotărâre legală, că nu este necesară administrarea de noi dovezi, iar instanța de apel a încălcat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Comrat din 28 octombrie 2014 și de a menține hotărârea Judecătoriei Comrat din 05 august 2014.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat.

Se casează decizia Curții de Apel Comrat din 28 octombrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Comitetului Executiv al Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia, intervenient accesoriu Direcția Principală Relații Externe și Administrație Publică Locală a Unității Administrativ-Teritoriale Găgăuzia cu privire la contestarea actului administrativ și se menține hotărârea Judecătoriei Comrat din 05 august 2014 adoptată în aceeași pricină civilă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
judecătorul:

Nicolae Clima

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma

Sveatoslav Moldovan